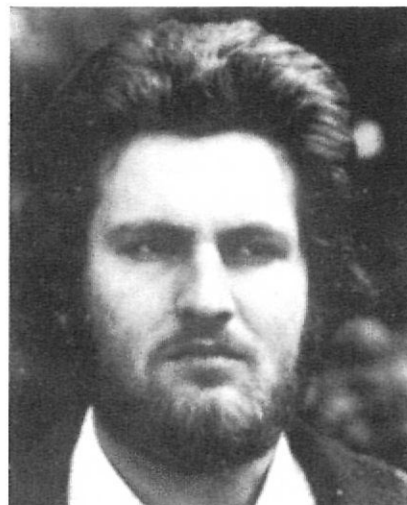

James Dean a la gironina. És a dir, un rebel sense causa transitant per la Girona resclosida, provinciana i raquítica de meitat dels seixanta. Orfe de pare de ben petit, el nostre rebel era tutelat per una mare disposada a abocar totes les seves energies emocionals en aquell fill únic. La senyora Conxita (que ha hagut de suportar la prova cruel de sobreviure!) traspuava una suau elegància i una sensibilitat exquisida, no pas exemptes del rigor que

exigia la seva condició de mare jove i vídua. Al bar de la Normal —on la vaig tractar més tard— exercia de confident i consellera espiritual dels estudiants que vam anar a parar a aquell centre de suposada formació de mestres, un àmbit no pas menys mediocre que el conjunt de la ciutat. I, amb tot, en Jaume es va fer a si mateix com a artista gràcies a les esletxes lluminoses que van obrir a Girona gent com l'irrepetible Josep Tarrés, el

Jaume Faixó (1952-1998).

Signes que ens fan de lletres

Ara fa uns mesos, una entitat d'estalvi de casa nostra va editar un díptic on hi havia un mini-vocabulari en català i en castellà d'aquesta escriptura sense hacs, sense ces, sense accents, sense signes de puntuació i quasi sense vocals que fa servir la gent jove per participar en els xats o per enviar missatges a través dels mòbils. D'aquesta manera, «adéu, me'n vaig» es converteix en una cosa així com «a10 mn vg», xke, tal com també escriuen ells, ja n'hi ha prou amb aquests signes mínims des del moment que, quan algú escriu un text, la primera intenció que acostuma a tenir és «kls lctrs 1ntengn». M'ho explica un professor de literatura a qui el que de veritat preocupa no és que es perdi l'ortografia, sinó que fins i tot les oficines d'estalvi siguin part activa d'aquesta gran cerimònia de confusió que és el tot-s'hi-val d'avui. I me'n parla justament l'endemà que jo hagi començat a rumiar que, en general, aquells que escrivim tenim la pretensió que la gent valori el contingut del que escrivim, mentre passem per alt el petit miracle que fa que siguem capaços de desxifrar l'escriptura. Tinc al meu costat un llibre obert per una plana on es reproduïxen dues tauletes d'argila que es consideren un dels exemples d'escriptura més antics que posseïm. Les dues tauletes tenen un forat a dalt; a sota, en una hi ha un animal que sembla una cabra; a l'altra, els arqueòlegs pensen que els trets que queden de l'animal que hi va haver corresponen a una ovella. Sembla que el forat que hi ha a totes dues equival al número deu. Possiblement, l'home aquell que va marcar fa milers d'anys en unes tauletes d'argila els signes mínims per indicar la propietat d'uns animals que fa també milers d'anys que han deixat d'existir no va pensar mai que de tot —dels animals, d'ell, fins i tot del que tenia al voltant— el que duraria més serien aquelles tauletes. Hi ha una possibilitat de quedar en el paper, en el papir, a la pedra o a les tauletes que no existeix en aquesta realitat virtual dels xats o en aquesta altra realitat efímera de bateries dels mòbils. Just com a les pissarres que encara hi ha en els col·legis avui. Però si les pissarres s'esbomen és perquè serveixen per aprendre a escriure, i no perquè es vulgui que quedi allò que s'hi ha escrit. A mi em sembla que té raó aquell professor de literatura, encara que també em sembla que potser no coincidim. No és només l'ortografia, el que anem perdent. I és tot això, sobretot tot això, el que ens preocupa.

Xavier Cortadellas

finíssim pintor Colomer, l'exuberant escultor Piculives o el seu inseparable amic i pintor Ansesa-Gironella.

Passats tres anys de la seva tràgica desaparició, la ciutat ofereix a la Fontana d'Or i al Museu d'Art una extensa antologia de l'obra de Jaume Faixó. És una mostra que fa justícia a un artista tan lligat a la ciutat com ell i que obre, alhora, la possibilitat de revalorar la seva trajectòria i endevinar-hi una magnitud i una coherència per a molts potser desconegudes. Escric aquestes ratlles davant una obra primerenca de Faixó, possiblement el seu dibuix més negre: dos fetus, sense ulls aparents, escrutant-se furiosament en el buit. El potencial creatiu i les preocupacions formals eren ja plenament insinuats, presents de fet, en les seves primeres obres.

Però ara, en la distància, el que més em consola de la seva pèrdua és la intervenció monumental que va deixar clavada en una rotonda d'entrada a Salt. Per raons matrimonials en Jaume s'havia fet fill adoptiu de Salt, i —gràcies a una